

H Í R L E V É L

2 0 2 5 / 4 3

2025. október 29.

Tartalom

TARTALOM.....	1
ÚJ TAGOK AZ EGYESÜLETBEN.....	3
ESEMÉNYNAPTÁR.....	3
FELHÍVÁS.....	3
ORSZÁGOS BÁNYÁSZATI KONFERENCIA.....	4
XXIII. BÁNYAMÉRŐ FÓRUM.....	7
MEGJELENT A BKL 2025/3. SZÁMA.....	11
BÚCSÚ DR. PILISSY LAJOS GRÁNITOKLEVELES KOHÓMÉRNÖK KANDIDÁTUSTÓL	12

ÁTALAKUL MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB OLAJVÁLLALATA, HAMAROSAN DÖNTENEK A MOL-CSOPORT JÖVŐJÉRŐL	13
I. EURÓPAI TALAJLEÍRÓ VERSENY – MISKOLCI DIÁKOK A SIKERE.....	15
MAGYAR-KÍNAI KETTŐS VEGYIPARI DIPLOMA – AZ OKTATÁS ÉS AZ INNOVÁCIÓ ÚJ MODELLJE	16
OTT VOLTUNK AZ ALGÉRIAI- MAGYAR SZIMPÓZIUM ÉS ÜZLETI FÓRUMON.....	19
ELHUNYT DR. NÉMEDI VARGA ZOLTÁN VASOKLEVELES GEOLÓGUS MÉRNÖK, PROFESSOR EMERITUS.....	19
NÉHÁNY SZÓ A BARÁTSÁG-RÓL... ..	21
HÍREK AZ ENERGETIKA VILÁGÁBÓL	23
64 ÉVES A HORTOBÁGY TÚZBEN SZÜLETETT OÁZISA	25
A KÉP EMLÉK. EMLÉKKÉP – OKTATÁS A PÉCH ANTAL BÁNYAIPARI TECHNIKUMBAN.....	28
EGY ELHAGYOTT BÁNYATÓ ÉSZAKKELET-MAGYARORSZÁGON A HELYIEK TITKOS FÜRDŐHELYE	29
ÉN ÍGY EMLÉKSZEM	31
MEGISSMERHETŐ A GYEPVASÉRC	33

Új tagok az Egyesületben

Örömmel értesítjük Tisztelt Tagtársainkat, hogy a héten újabb taggal bővült Egyesületünk, így ebben az évben a létszámunk növekedése hatvanhárom főre tehető. Sok sikert kívánunk az Egyesületünkben!

Öntészeti Szakosztály	
Budapesti Helyi Szervezet	Somogyi Béla Gábor

Jó szerencsét!

Eseménynaptár

Tisztelt Tagtársak!

Örömmel adunk hírt a helyi szervezetek rendezvényeiről. Kérjük, küldjenek tájékoztatást az egyes tervezett eseményükről az Egyesület Titkárságának.

Jó szerencsét!

Időpont	Rendezvény	Helyszín
2025. november 12–14.	Országos Bányászati Konferencia	Herceghalom
2025. december 6.	Mikulásbál	Székesfehérvár
2025. december	Borbála napi ünnepségek	

FELHÍVÁS

Tisztelt Tagtársak!

A OMBKE bankszámlaszáma megváltozik.

ERSTE Bank

11600006-00000002-02131425

HU87 1160 0006 0000 0002 0213 1425

BIC: GIBAHUHB Az OTP és K&H bankszámlaszámok megszűnnek

Jó szerencsét!

Rátkai Norbert, *egyesületi igazgató*

MEGHÍVÓ

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület és a Magyar Bányászati Szövetség

ORSZÁGOS BÁNYÁSZATI KONFERENCIÁT szervez

2025. november 12–14. között

a bányászatban, energetikában és a geotermiában tevékenykedő felső- és középfővezetők, a fejlesztésben érintett szakemberek részére, a hazai bányászatot, energetikát és geotermiát érintő aktuális kérdésekről, kitékintéssel az alternatív megoldásokra.

Helyszín:

Herceghalom, ABACUS Business&Wellness Hotel****

Ezzel kapcsolatban keressék Jófejű-Wéber Kinga szervező titkárt.

Email.: ombke@ombkenet.hu tel.: +36 30 329 2606

Konferencia védnöke:

Dr. Nagy László elnök,

Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága

**Regisztrálni a digitális [JELENTKEZÉSI LAP](#) kitöltésével lehetséges
2025. november 12-ig.**

Bankszámlaszámunk:

Erste Bank 11600006-00000002-02131425

**Kérjük, hogy személyesen vagy munkatársai aktív részvételével
járuljon hozzá a rendezvény sikeréhez!**

Budapest, 2025. szeptember 29.

Jó szerencsét!

Dr. Szombatfalvy Anna
elnök
OMBKE

Schubert Archibald
elnök
MBSZ

Dr. Nagy László,
elnök
SZTFH

A konferencia főbb témakörei:

- A bányászati szakigazgatás aktuális kérdései.
- A szilárdásvány- és szénhidrogén-bányászat szerepe, helye és lehetőségei a nemzetgazdaságban és az energetikában.
- A hazai nyersanyag erőforrások és a geotermikus potenciál hasznosítási lehetőségei.
- Új fejlesztések és technológiák, megvalósításuk lehetőségei és feltételei.
- A kő- és kavicsbányászat aktuális kérdései.
- Az alternatív lehetőségek jelenlegi státuszának bemutatása, a bányászati kapcsolódási pontokkal.

A konferencia előadói az államigazgatás, a hatóságok, a bányászatban és szénhidrogéniparban, energetikában, valamint a geotermiában

tevékenykedő felsőoktatási intézmények, szervezetek, vállalkozások képviselői.

A konferencián lehetőség nyílik kérdések és hozzászólások megvitatására is.

Regisztrációs díjak*:

3 nap	Kedvezményes:	Early Bird**, előadó vagy OMBKE-tag:	95 000 + ÁFA
	Teljesárú:		105 000 + ÁFA
1-2. nap	Kedvezményes:	Early Bird**, előadó vagy OMBKE-tag:	80 000 + ÁFA
	Teljesárú:		90 000 + ÁFA
2-3. nap	Kedvezményes:	Early Bird**, előadó vagy OMBKE-tag:	80 000 + ÁFA
	Teljesárú:		90 000 + ÁFA

*A regisztrációs díj a szállás és a reggeli költségét **NEM** tartalmazza!

Az „Early Bird**” regisztrációra október 31-ig van lehetőség!

A konferencia résztvevői kedvezményes áron foglalhatnak szállást **kuponkód** felhasználásával:

Standard szoba 2 fő részére: 46.830 Ft/éj
Standard szoba 1 fő részére: 36.960 Ft/éj

Superior szoba 2 fő részére: 51.975 Ft/éj
Superior szoba 1 fő részére: 42.105 Ft/éj

Junior lakosztály 2 fő részére: 59.430 Ft/éj

Junior lakosztály 1 fő részére: 49.560 Ft/éj

Deluxe suite 2 fő részére: 59.430 Ft/éj

Deluxe suite 1 fő részére: 49.560 Ft/éj

Fenti árak tartalmazzák a büféreggelit és az ÁFÁ-t is.

Továbbá a következő szolgáltatásokat: szállás vitamin- és wellness-sarokkal; korlátlan internet-elérés (Wi-Fi) a szobából, illetve a szálloda egész területén; az Abacus Spa élményfürdő üzemelő egységeinek (25 m hosszú úszómedence, jakuzzi, finn- és infrasauna, tepidárium, gőzkabin) korlátlan használata; fitness-terem, fürdőköpeny, szabadtéri parkoló használata.

Az idegenforgalmi adót a szálloda árai nem tartalmazzák, az a helyszínen külön fizetendő 18 éves kortól, mértéke: **500.- Ft/fő/éjszaka**

Tisztelt Kollegina és Kolléga!

Az OMBKE Bányamérő Szakcsoportja

XXIII. Bányamérő Fórumot

szervez

amelyre Önt és Munkatársait ezúton tisztelettel meghívja. A Fórum célja, hogy a bányavállalkozók, a bányamérők, valamint az MBSZF bányaméréssel, bányatérképekkel is foglalkozó szakemberei találkozzanak, megbeszéljék a hites bányamérők tevékenységével és a bányatérképekkel kapcsolatos kérdéseket. A Fórumnak nincs döntéshozó jellege, de a gondolatok megismerésére alkalom nyílik, és az esetleg szükséges döntésekre javaslat tehető.

A Fórum helyszíne: **OMBKE székház**

1107 Budapest Hizláló tér 1.

A Fórum időpontja: **2025. november 4., kedd 10:00 óra**

A tervezett program:

- Megnyitó: **Dobos Szabolcs** Szakcsoport Elnök
- Köszöntő:
 - **Dr. Szombatfalvy Anna** OMBKE Elnök
 - **Rátkai Norbert** OMBKE Ügyvezető Igazgató
- SZTFH Bányászati felügyeleti tevékenysége
Előadó: **Dr. Káldi Zoltán** Országos Bányakapitány
- A bányavállalkozások részére kiszabható bírságok elkerülését szolgáló bányamérés gyakoriságának szükségességéről.
 1. **Horváth Henrietta**: EBK a hatóság szemszögéből
 2. **Farkasné Sebestyén Katalin**: az FGSZ Zrt. szemszögéből
 3. **Kókai Béla**: az MOL Nyrt. szemszögéből
- Tájékoztató a 2024-2025 évi bányatérképekkel kapcsolatos észrevételekről.
Előadó: **Maracsik Zoltán, Hegymegi Erika** SZTFH munkatárs
- Hozzászólások, javaslatok, szakmai vita.

Jelen Fórum vonatkozásában a meghívó hites bányamérők körében történik, kérve a hites bányamérőket arra, hogy mindazon méréssel foglalkozó kollégáikat, akikkel együtt dolgoznak, szíveskedjenek e meghívó alapján meginvitálni a Fórumra. A Fórumra mindenkit szeretettel várunk.

Kérünk minden bányamérő kollégát, hogy **2025. október 31-ig** részvételi szándékát és elérhetőségeit (Tel, Fax, E-mail, Kamarai szám, Ingatlanrendező minősítés száma) küldje el az alábbi címre:

mbsz.szakcsoport@gmail.com.

Jó szerencsét!

Dobos Szabolcs

OMBKE Bányamérő Szakcsoport Elnök

Káloz Község
Önkormányzata

Országos Magyar
Bányászati és Kohászati Egyesület

1892. 1955.
OMBKE SZFVÁR
Fémkohászati Szakosztály
Székesfehérvári Helyi Szervezete

✂ **Meghívó** ✂

Tisztelettel és szeretettel meghívjuk
KUNOSS ENDRE
a *Bányász Himnusz* írója síremlékénél tartandó koszorúzásra.

Helye és ideje:
Káloz, Református temető
2025. november 4. (kedd) 14.00 óra

Program:
- A Kálozi Nyugdíjas Klub műsora
- A koszorúk elhelyezése
- A bányász-kohász himnusz elénekzése

Simon Csaba Polgármester Csurgó Lajos Elnök

OBM
OROSZLÁNYI BÁNYÁSZATI
M • Ü • Z • E • U • M

HALLOWEEN
a bányászati múzeumban
2025. október 31. 18:00-22:00

INVITÁCIÓ

Mi az Isteni Fényben Tündöklő Dicső Kohász Firmák, úgy határoztunk, hogy az Úr 2025. esztendejében, november havának 14. napján, pénteken, (midőn a hű Alizok névnapjukat ülik), a Selmeci Hagyományok szellemében megrendezzük a

Csille Révadó Szakestélyt!

A múzeumkertben nyáron felállított csillét ezen a szent napon ünnepélyesen megkereszteljük, hogy neve örökre bevésődjék a történelem nagykönyvébe, s a jövő nemzedékei előtt is fényesen ragyogjon, mint a jó sör a kupák mélyén.

E jeles esemény tiszteletére szakestélyt tartunk, ahol a barátság lángja lobog, a dal zeng, s a nedű folyik, miként illik a Selmeci szellem hű őrzőihez.

Helye: Alumíniumipari Múzeum, Zombori út 12. Ideje: 18:00 óra,

Öltözet: Egyenruha, vagy annak méltó utánzata.

Belépés: Csak jókedvvel és tiszta szívvel zsebben ékes felszólalással.

Firmák szervező tagsága tisztelettel hív minden tagtársat, és velünk szimpatizálót!

Jó szerencsét!

*Civil Közösségek Háza
Tetőtér Galéria
Pécs, Szent István tér 17.*

***Jó szerencsét!**
Bányászat képeslapokon
Nagyné Horváth Eszter
tatabányai képeslapgyűjtő tematikus
képeslap kiállítása*

Megnyitó:

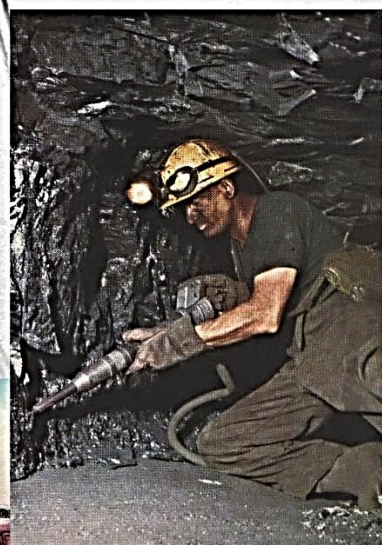
2025. november 18. kedd, 17 óra

A kiállítást megnyitja:

Hámori Gábor fotóművész

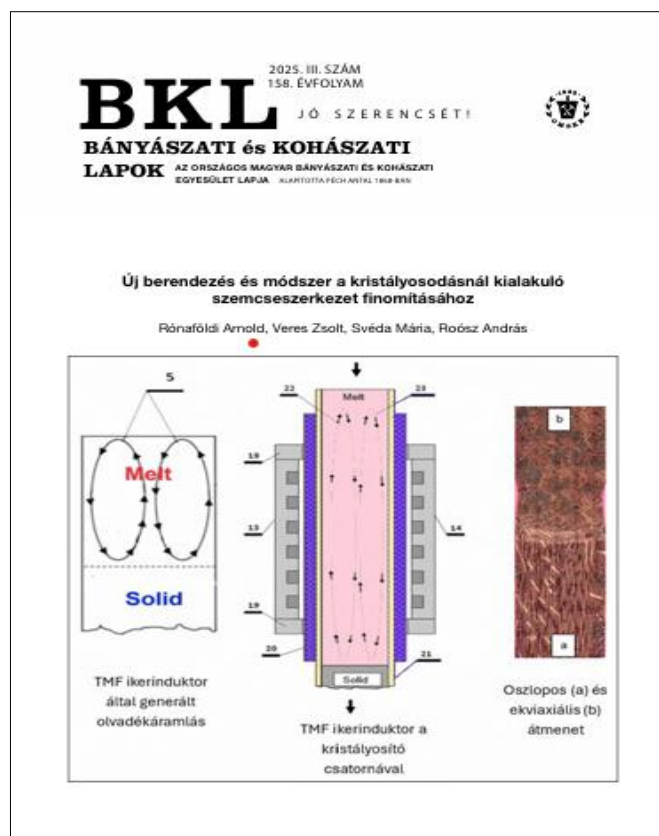
Tisztelet a bányász szaknak,
jó szerencse, áldás lengje át!

A kiállítás megtekinthető:

2025. december 15-ig h-p 9-17 óra között

MEGJELENT A BKL 2025/3. SZÁMA

A tartalomból:

Rónaföldi Arnold, Veres Zsolt, Svéda Mária, Roósz András: Új berendezés és módszer a kristályosodásnál kialakuló szemcseszerkezet finomításához

Mádai Ferenc, Földessy János, Hankovszky Ingrid, Lukács Gábor: Kritikus nyersanyagok Magyarország Adatgyűjtemény: Berillium, titán, platinacsoport, hafnium, szkandium Magyarországon

Id. Ősz Árpád: Önjáró fúró-, lyukbefejező- és kútjavító berendezések árbocainak kihorgonyozása

Spekker Dorina: LFP típusú Li-ion akkumulátorok eljárástechnikai alapvizsgálata a fenntartható reciklikálásuk érdekében – 1. rész

Benkő Ferenc: Az ásványi nyersanyagkutatás mint tudomány és mint értéktermelő gazdasági tevékenység

Posztterek a BKL-ben – Az MFK Kar és a TEKH Szakkollégium 2024-es terméséből

Leskóné Majoros Livia, Szakáll Sándor, Kristály Ferenc: ÉK-magyarországi feketepalák kritikus ásvány- és elemtartalmának összehasonlítása

Búcsú Dr. Pilissy Lajos gránitokleveles kohómérnök kandidátustól

Október 25-én Budapesten, a Farkasréti temetőben kísérték utolsó útjára **Dr. Pilissy Lajos** gránitokleveles kohómérnök kandidátust. Rokonok, barátok, tisztelői, a kohász társadalom képviselői, az Országos Magyar Bányászati és Kohászati egyesület vezetői, megannyi tagja, volt kollégák és ismerősök búcsúztatták el az OMBKE legidősebb, száz esztendő is megért tagját. A ravatal mellett az Egyesület nevében **Dr. Lengyel Károly** okleveles kohómérnök, az OMBKE Alapszabály Bizottság vezetője mondott tisztelegő gyászbeszédet.

Az OMBKE Hírlevelének különszáma tiszteleg a kohász szakma elhunyt, jeles képviselője előtt, s mutatja be Dr. Pilissy Lajosnak, az Egyesület volt tiszteleti tagjának munkásságát.

Gyászszakestély Dr. Pilissy Lajos emlékére

Az OMBKE Öntészeti Szakosztálya Dr. Pilissy Lajos, közelmúltban elhunyt tiszteleti tag, gránitdiplomás tagtársunkra emlékező gyászszakestélyt szervez, **2025. november 6-án, 15 órára, az OMBKE székházába (1107 Budapest, Hizláló tér 1.)**

A részt venni szándékozók jelentkezését Lengyel Károly e-mail címére (drlengyelkaroly48@gmail.com) várjuk 2025. november 4-ig.

Jó szerencsét!

Lengyel Károly

Átalakul Magyarország legnagyobb olajvállalata, hamarosan döntenek a MOL-csoport jövőjéről

A Mol-csoport bejelentette, hogy holdingstruktúrára vált, vagyis a jövőben egy központi irányító társaság alatt önállóan működő üzletági cégekből áll majd a vállalatcsoport. A döntést a rendkívüli közgyűlés november 27-én tárgyalja, és a változás 5-6 hónap múlva léphet hatályba. Utánajártunk, mit hozhat a váltás, mennyiben érinti a lépés az állami tulajdont és a részvényeseket, mit jelent pontosan Magyarország számára.

A Mol-csoport 2025. november 27-ére rendkívüli közgyűlést hív össze, ahol a vállalatcsoport új, holding típusú szerkezetéről hoznak döntést. A Mol tájékoztatása szerint a cél, hogy hosszú távon egy rugalmas, jövőálló és reziliens jogi struktúra jöjjön létre, amely csökkenti vagy megszünteti a működést korlátozó tényezőket, és támogatja a Shape Tomorrow 2030+ nevű stratégia megvalósítását. Az átalakulással – amely illeszkedik a nemzetközi olaj- és energiaipari trendekhez – a jogi struktúra összhangba kerül a meglévő üzletági működéssel és irányítási modellekkel.

AZ ÚJ STRUKTÚRA SZERINT A MOL NYRT. HOLDINGVÁLLALATKÉNT MARAD A STRATÉGIAI IRÁNYÍTÁS, A FINANSZÍROZÁS ÉS A KONTROLL ÜKÖZPONTJA, MÍG AZ EGYES FŐ ÜZLETÁGAK – ÍGY AZ UPSTREAM, DOWNSTREAM ÉS RETAIL – ÖNÁLLÓ TÁRSASÁGOKKÉNT MŰKÖDNEK TOVÁBB, A MOL SZÁZSZÁZALÉKOS TULAJDONÁBAN.

A holdingstruktúra bevezetése a Mol hosszú távú átalakulását is szolgálja, amelynek célja a fenntarthatóság, a digitalizáció és a működési kiválóság erősítése. A lépéssel a vállalatcsoport szerint egy még hatékonyabb, átláthatóbb és versenyképesebb Mol jön létre. Az igazgatóság tervei szerint a 2025. november 27-ére összehívott rendkívüli közgyűlése dönt a szétválási tervről, az új struktúrára való áttérés befejezése pedig a cégbírószági bejelentéssel, bejegyzésekkel együtt várhatóan 5-6 hónap múlva történik meg.

A Mol-csoport hangsúlyozta, hogy az átalakulás nem érinti a részvényesek gazdasági vagy szavazati jogait, nem jár értékátrendezéssel, kizárólag a cégcsoport működési hatékonyságát, átláthatóságát és hosszú távú versenyképességét szolgálja. Az Index utánajárt, miért van szükség erre az átalakulásra, és hogy mit jelent ez Magyarország számára.

Több vállalati forrásunk egybehangzó véleménye szerint a Mol-csoport átalakulása már régóta indokolt volt. A vállalatcsoport az elmúlt negyedszázadban lényegében változatlan szervezeti

formában működött, miközben a globális gazdasági és iparági környezet alapvetően átalakult. Egy, a folyamatra rálátó szakmai forrás felidézte, hogy a 2000-es évek elején egy nemzetközi tanácsadó cég már javasolta a holdingstruktúra bevezetését a menedzsmentnek, azonban akkor a vállalatvezetés elsősorban a régiós terjeszkedésre koncentrált, és nem kívánta szétosztani a stratégiai erőforrásokat.

A HIVATALOS INDOKLÁS SZERINT AZ ÁTALAKÍTÁSRA A TÁRSASÁG MÉRETE, ÖSSZETETTSÉGE ÉS A GYORSAN VÁLTOZÓ KÖRNYEZET MIATT VAN SZÜKSÉG.

Kétségtelen, hogy az elmúlt években a társaság nemcsak organikusan nőtt, hanem akvizíciókkal és új üzletágak indításával is bővítette portfólióját – jó példa erre a hulladékgazdálkodás területe. A Mol ma már integrált energiacégként működik, amely a kutatás és termelés, a finomítás, a petrokkémia, a kiskereskedelem, valamint az energetikai és fenntarthatósági projektek révén az energiaszektor teljes értékláncát lefedi. Szakértők szerint egy ilyen méretű és szerkezetű vállalat központi irányítása egyre nehezebbé válik, ezért a holdingmodell bevezetése a döntéshozatal gyorsítását és a működés rugalmasságát segítheti.

Ugyanakkor kérdés, hogy a változás valóban hatékonyabb irányítást eredményez-e. A várakozások szerint az új struktúra hozzájárulhat ahhoz, hogy a különböző üzletágak – például a hulladékgazdálkodás, a kiskereskedelem vagy a bányászati projektek – gyorsabban fejlődjenek és hatékonyabban működjenek, de az átalakulás sikeressége csak a gyakorlati megvalósításban derül majd ki.

Az új modellben az egyes üzletágak – így a kutatás-termelés, a finomítás és a kiskereskedelem – önálló jogi személyekként működnek tovább, saját pénzügyi és döntési felelősséggel, míg a stratégiai irányítás a Mol Nyrt.-nél marad, valamint a központ továbbra is Budapesten lesz.

Pénzügyi szakértők megerősítették, a szerkezeti átalakítás nem befolyásolja a fő tevékenységeket, az árbevételt vagy a nyereséget, a vállalat működése folyamatos marad. a stratégiai állami tulajdon biztonsága sem változik.

Az aranyrészvény továbbra is garantálja, hogy például a százhalombattai finomító csak az állam jóváhagyásával lenne értékesíthető, ha egyáltalán megfogalmazódna ilyen szándék. Az új struktúra ezen garanciákat a teljes Mol-csoportra kiterjeszti.

PÉNZÜGYI ELEMZŐK SZERINT AZ ÁTALAKULÁS RÉSZVÉNYESI SZEMPONTBÓL SEMLEGES, NEUTRÁLIS, NEM ÉRINTI A TULAJDONOSI VAGY OSZTALÉKHOZ FÜZŐDŐ JOGOKAT.

Az újonnan létrejövő leányvállalatoknak a Mol Nyrt. százszázalékos tulajdonosa marad, így a részvényesi struktúra, valamint a gazdasági jogok változatlanok lesznek, emiatt nem szükséges tőzsdei tranzakciókon gondolkodni.

Az új holdingmodell nagyobb átláthatóságot és hatékonyabb tőkeelosztást hozhat, az egyes üzletágak teljesítménye és tőkeigénye külön-külön értékelhetővé válik. Ez a jövőben tudatosabb portfóliómenedzsmentet eredményezhet, a vállalat dönthet, mely területekbe érdemes több erőforrást, innovációt vagy tőkét irányítani. A Mol ugyanakkor egyelőre jogi-szerkezeti projektként kezeli az átalakulást, a további stratégiai döntések későbbre várhatók.

(Borítókép: Shutterstock) (Forrás: Index.hu)

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

I. Európai Talajleíró Verseny – miskolci diákok a sikere

Kiemelkedő eredményt ért el a magyar csapat az I. Európai Talajleíró Versenyen (1st European Soil Judging Contest), amelyet szeptemberben rendeztek meg a spanyolországi Alcoiban. A Team Hungary tagjai nagyszerű teljesítménnyel harmadik helyen végeztek a kontinens legjobb fiatal talajtanosait felvonultató mezőnyben.

A verseny során a résztvevőknek csapatban és egyénileg is két-két talajszelvényt kellett részletesen leírniuk, meghatározva többek között azok fizikai-kémiai tulajdonságait és osztályozását. A feladatok magas szintű szakmai felkészültséget és csapatmunkát igényeltek.

A magyar egyetemek diákjaiból összeválogatott Team Hungary csapatban a Miskolci Egyetem két hallgatója, **Nyiri Annabella** (harmadéves BSc hallgató, Földrajz-Geoinformatika Intézet), és **Csenki Sándor** (PhD hallgató, Földrajz-Geoinformatika Intézet) részvétele külön büszkeség számunkra, hiszen hozzájárultak a magyar csapat kiemelkedő eredményéhez.

A csapat felkészülését két tapasztalt szakember segítette: **Dr. Fuchs Márta** (MATE, Környezettudományi Intézet, Talajtani Tanszék) és **Csenki Sándor** (ME, Műszaki Föld- és Környezettudományi Kar, Discovery Center).

A magyar csapat tagjai: Nyiri Annabella (ME, Műszaki Föld- és Környezettudományi Kar), Paulisz Bence (MATE, Környezettudományi Intézet, Talajtani Tanszék), Szála Boglárka (MATE, Környezettudományi Intézet, Talajtani Tanszék) és Szlatényi Dóra (ELTE).

Magyar-kínai kettős vegyipari diploma – az oktatás és az innováció új modellje

Kettős diplomát adó, úgynevezett „double degree” képzések indítását jelentette be a Miskolci Egyetem és a Pekingi Vegyipari Technológia Egyetem. A tervek szerint 2026 szeptemberétől induló kurzusok a vegyészmérnök és gépészmérnöki alapszakokat érintik, 2 miskolci plusz 2 pekingi tanéves konstrukcióban. A program háromoldalú képzési modellként jön létre, amelyben a Wanhua-BorsodChem Zrt. vegyipari nagyvállalat jelentős ösztöndíjjal támogatja a képzésben résztvevő diákokat.

Miskolcnak és Borsod-Abaúj-Zemplénnek egyedi karakter ad a kínai működőtőke hangsúlyos megjelenése a 2010-es évektől. Lényeges termelői kapacitásokat hoztak létre a vegyipar és a gépgyártás terén, amelyben a kazincbarcikai BorsodChemet felvásárló Wanhua iparcsoport beruházása az egyik legjelentősebb volt.

A mai nevén Wanhua-BorsodChem ipari holding a megye fő ipari termelőjeként és foglalkoztatójaként a Miskolci Egyetem stratégiai duális képzési és kutatási partnerévé vált, egyben szerepet vállalt a miskolci Konfuciusz Intézet 2013 szeptemberi megalapításában – emlékeztetett a kettős diplomát adó képzés elindításáról tartott sajtótájékoztatón **dr. Szilágyi Roland**, a Miskolci Egyetem rektorhelyettese. Felelevenítette, hogy a kulturális kapcsolatok meglapozását követően kezdett közös képzésfejlesztésbe a Miskolci Egyetem és a Pekingi Vegyipari és Technológiai Egyetem, amelynek eredményeként elindulhatnak a vegyészmérnöki, valamint a gépészmérnöki területeken a kettős diplomát nyújtó alapképzések.

A háromoldalú oktatási modell együttműködői (balról 6-8.): prof. Su Haijia, a Pekingi Vegyipari Technológiai Egyetem rektorhelyettese; dr. Szilágyi Roland, a Miskolci Egyetem rektorhelyettese és Varga Béla, a Wanhua–BorsodChem Zrt. alelnöke

Az egyetemek szándéka szerint a 2026-ban induló tanévtől a hallgatók Miskolcon és Kínában tanulva szerezhetnek versenyképes tudást és képesítést.

Kiemelkedő partner a képzés elindításában a Wanhua-BorsodChem, amely jelentős mértékű ösztöndíjat, gyakorlati ismereteket, végül munkahelyet kínál a képzésben résztvevőknek – mondta dr. Szilágyi Roland.

A Pekingi Vegyipari Technológiai Egyetem képviselői ellátogattak a Miskolci Egyetem laboratóriumaiba is

A kettős diplomát adó képzések kapcsán a két felsőoktatási intézmény és a vegyipari nagyvállalat aktív közreműködésével megvalósuló új, háromoldalú együttműködési modell egyediségét emelte ki köszöntőjében a Pekingi Vegyipari Technológiai Egyetem rektorhelyettese, prof. Su Haijia. Megítélése szerint ez szélesebb horizontot nyit az oktatás mellett az ipari innovációs tevékenységeknek és a közös kutatási projektek megvalósításában is.

A képzés részleteiről elmondta: 2026 márciusában kezdődik azoknak az első hallgatóknak a kiválasztása, akik 2026 szeptemberétől ebben a modellben tanulhatnak.

A Wanhua–BorsodChem Zrt. alelnöke, **Varga Béla** a cégvezetés stratégiájaként beszélt a vegyész-, gépész-, valamint a villamosmérnöki szakemberképzés támogatásáról, hozzátéve, hogy magyar-kínai oktatási kapcsolat a miskolci mérnökképzés hírnevét emeli. Magas színvonalú háttérrel, kutatási és laboratóriumi kapacitást biztosít ehhez a Miskolci Egyetem – tette hozzá prof. dr. Baumli Péter, az Anyag- és Vegyészmérnöki Kar dékánhelyettese, míg prof. dr. Siménfalvi Zoltán, a Gépészmérnöki és Informatikai Kar dékánja a karokon és országokon átívelő szakmai tudásban rejlő lehetőségeket emelte ki, amely illeszkedik a

Miskolci Egyetem oktatási és kutatási stratégiájának fókuszterületeihez.

FELHÍVÁS!

A Miskolci Egyetem Műszaki Föld- és Környezettudományi Kara felhívást intéz az Alma Mater egykori hallgatóihoz, akik a Nehézipari Műszaki Egyetem Bányamérnöki Karán 1951-ben, 1956-ban, 1961-ben, 1966-ban és 1976-ban (75, 70, 65, 60, 50 éve) vették át diplomájukat.

Kérjük és várjuk jelentkezésüket, hogy részükre, jogosultságuk alapján, a gránit, a rubin-, a vas-, a gyémánt-, vagy aranyoklevél kiállítása érdekében szükséges intézkedéseket meg tudjuk kezdeni.

Felhívjuk egykori hallgatóink figyelmét, hogy a jubileumi oklevél adományozására az érintett írásbeli kérelme alapján kerülhet sor, mely kérelmet a kar Dékáni Hivatalába lehet benyújtani. Az adományozásról a kar tanácsának véleménye alapján a Szenátus dönt.

Kérünk minden érintettet, hogy **2026. március 15-ig küldje meg** a Miskolci Egyetem Műszaki Föld- és Környezettudományi Karának Dékáni Hivatala részére az eva.hudak@uni-miskolc.hu e-mail címre az alábbiakat:

1. a <http://mfk.uni-miskolc.hu/> honlapról letölthető, kitöltött **Jelentkezési lapot**,
2. **oklevelének fénymásolatát**,
3. a kiadványban megjelentetni kívánt **rövid szakmai életrajzát** (maximum egy A/4 oldal terjedelemben, egyes szám 3. személyben fogalmazva) és
4. egy darab **igazolványképet**.

Felhívjuk minden érintett szíves figyelmét arra, hogy a fenti határidőn túl érkező kérelmeknek csak a következő évi ünnepségen tudunk eleget tenni.

Miskolci Egyetem
Műszaki Föld- és Környezettudományi Kar
Dékáni Hivatal
3515 Miskolc-Egyetemváros
Telefon: +36/46/565-051
e-mail: eva.hudak@uni-miskolc.hu

Miskolc, 2025. szeptember 18.

Prof. Dr. Mucsi Gábor
dékán

Ott voltunk az Algériai- Magyar Szimpózium és Üzleti Fórumon

Morvai Tibor levelező listáján olvastuk:
Kedves Listatársaim!

Prof. Dr. Mucsi Gábor dékán úr írja a
FB-on:

A Miskolci Egyetem képviseltette magát
az Algériai-Magyar Szimpózium és
Üzleti Fórumon, amely a

fenntarthatóságot fókuszálja. Nagyon köszönjük Magyarország Nagykövetségének, hogy szervezett egy panelbeszélgetést az egyetemek számára és találkozót a Felsőoktatási Minisztériummal! Az együttműködés főbb szektorai az energiaforrások, a környezetvédelmi kérdések, a vízgazdálkodás, a hulladék-újra hasznosító ipar.

Elhunyt Dr. Némedi Varga Zoltán vasokleves geológus mérnök, professor emeritus

Kedves Listatársaim!

Sajnos ismét egy gyászhirt kell továbbítanom. Köszönöm listatársunknak - dr. Máдай Ferencnek - hogy megosztotta velünk:

Kedves Mitya,

Kérem tedd ki a fórumra gyász hírként:

Dr. Némedi Varga Zoltán vasokleves geológusmérnök, a földtudomány doktora, a Miskolci Egyetem nyugalmazott egyetemi tanára, Professor Emeritus életének 95. évében, 2025. október 26-án elhunyt.

Némedi Varga Zoltán professzor úr a Magyarhoni Földtani Társulatnak 1956 óta volt tagja, tevékenykedett választmányi tagként és a Társulat társelnökeként is. 2000 óta a Társulat Tiszteleti tagja volt. 1957 és 1976 között különböző beosztásokban, végül főgeológusként a mecseki kőszénkutató egyik irányítója volt. 1985-ben Állami Díjban részesült.

1976 és 2001 között oktatott a Nehézipari Műszaki Egyetem – Miskolci Egyetem Földtan-Teleptani Tanszékén egyetemi docensként, majd egyetemi tanárként. 2001-től Professor Emeritus, 2011-ben a Miskolci Egyetem tiszteletbeli doktorrá avatta. A Kar hallgatói számára többek között a Magyarország földtana, Bányaföldtan, Kőszénföldtan tárgyakat oktatta.

Meghatározó szerepe volt a Kar Doktori Iskolájának kialakításában, az 1990-es években hosszabb ideig volt a Kari Doktori Tanács elnöke.

Temetésére Miskolcon, szűk családi és baráti körben kerül sor.

Üdvözlettel: Máдай Ferenc

(M.T.)

A MISKOLCI EGYETEM FÖLDRAJZ-GEOINFORMATIKA INTÉZETE

2025. december 1-től kezdődően, heti rendszerességgel tart emelt és középszintű földrajz érettségi előkészítőt középiskolás diákok részére.

Tervezeten hétfőnként 16-18 óra közötti időpontokban.

ONLINE ELŐADÁS linket előzetes regisztrációt követően küldünk.

**Szeretettel várunk mindenkit,
aki a földrajz, illetve a földtudományok iránt érdeklődik!**

2025. december 1.	Tájékoztató és térképi ismeretek – Vágó János
2025. december 8.	Kozmikus környezetünk – Hegedűs András
2026. január 5.	A geoszférák földrajza 1., a kőzetburok – Hegedűs András
2026. január 12.	A geoszférák földrajza 2., a légkör – Hegedűs András
2026. január 19.	A geoszférák földrajza 3., a vízburok – Hegedűs András
2026. január 26.	Geoszférák kölcsönhatásai – Hegedűs András
2026. február 2.	Társadalmi folyamatok – Szalontai Lajos
2026. február 9.	A világgazdaság jellemző folyamatai – Siskáné Szilasi Beáta
2026. február 16.	Magyarország – helyünk a Kárpát-medencében és Európában – Elekes Tibor
2026. február 23.	Európa földrajza, A társadalmi-gazdasági fejlődés regionális különbségei Európában 1. – Vágó János
2026. március 2.	Az Európán kívüli kontinensek, tájak, országok természeti, társadalmi-gazdasági jellemzői. – Elekes Tibor
2026. március 9.	Magyarország – helyünk a Kárpát-medencében és Európában 2. – Elekes Tibor
2026. március 16.	Európa földrajza, A társadalmi-gazdasági fejlődés regionális különbségei Európában 2. – Szalontai Lajos
2026. március 25.	Globális kihívások- a fenntarthatóság kérdőjelei – Siskáné Szilasi Beáta

Néhány szó a BARÁTSÁG-ról...

A híradásokban manapság gyakran szerepel az Európa országait orosz kőolajjal ellátó vezetékhaló. Az 1959-ben megkezdett építkezés célja a sokat mondó „Barátság” nevet kapta és az úgynevezett „szocialista tábor” országait és néhány szovjet szocialista köztársaságot kötött rá a Szamara városában összegyűjtött kőolajra, mely oda számos távoli kitermelési helyről érkezett. Az egyirányú vezetékrendszer természetesen ma is működik, bár számos, Oroszországtól 1991-ben „függetlenedett” országon megy keresztül (1. sz. ábra).

1. sz. ábra

Az Európát behálózó infrastruktúra a természet adományát szállítja

A világ leghosszabb kőolajvezetéke, amely kezdetben 70 millió tonna/év kapacitású volt, Fehéroroszországban két ágra szakad. Az északi ága a mai Litvánián keresztül Lettországba is eljut, míg a déli ág újra kettéágazva, részben Lengyelországon át, az 1989-ben megszűnt NDK (az egyesített Németország része) Leuna illetve Schwedt városaiban végződik, részben pedig a mai Ukrajnán – ami az építés idején még szovjet tagköztársaság volt – keresztül, Szlovákián át Csehországba, illetve Magyarországon át a valamikori Jugoszlávia Omisalj nevű városába (ma Horvátország) jut.

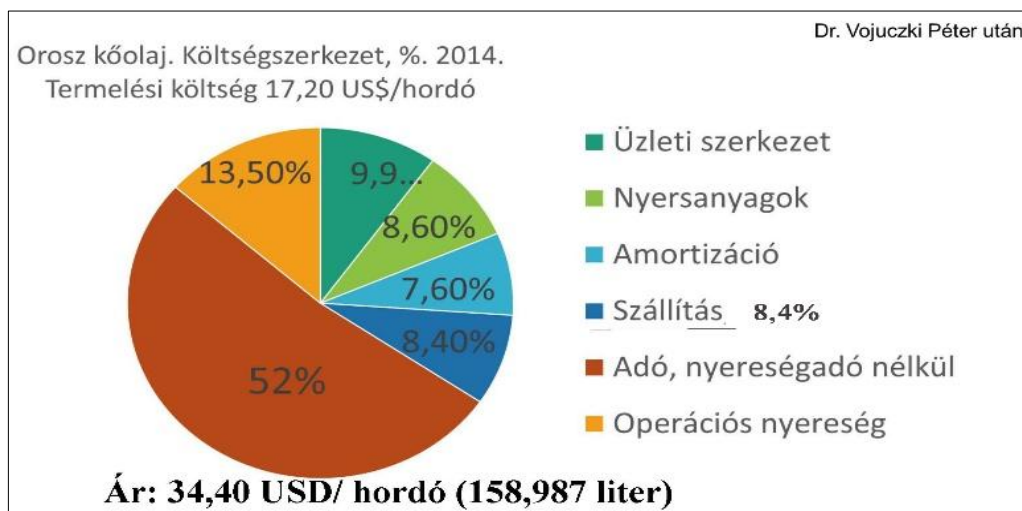
Magyarországra 8 millió tonna/év kapacitás érkezik a 600 mm átmérőjű csővezetéken. A szlovák ág 20 millió tonna/év teljesítményű. Az 1979 óta folyamatosan üzemelő legfiatalabb szakasz is már ötvenedik életéve felé közelít.

Ha saját hazai kőolajtermelési lehetőségeink tükrében szünet nélkül növekvő, egyre bővülő motorizációnkat tekintjük, azt mondhatjuk, égető szükségünk van rá. Örömdetes növekszik ugyan a hazai kőolaj termelés, ám még az 1980-as évekből 2 millió tonna/év csúcsot nem érte el.

A KSH szerint olaj termékimportunk hőértéken 426,4 PetaJoule volt 2024-ben, ami a hazai termeléssel együtt kb. 9,5 millió tonnára nőtt. Érdekes lenne tehát tovább kutatnunk, hiszen az importigényünk egyre emelkedően meghaladja a 8,5 millió tonnát, lassan, de biztosan 90% felé tart. Bár igaz az is, hogy a kőolajból készített kiváló termékeink jelentős részben exportra, illetve a hazai ipar számára készülnek.

A Barátság vezeték többi használója tekintetében azt mondhatjuk, hogy van, akinek ez jut földrajzi helyzete miatt. Így Magyarország, Szlovákia, Csehország muszájból jár ebben a cipőben. Ukrajna kérdéses napjainkban, hiszen jelentős mennyiségű saját kőolaja van, Horvátország pedig akár tovább is adhatja a volt Jugoszlávia többi államának, példának okáért a mai Szerbiának mindenképp, s még azoknak is, akik Oroszországgal szerződnek.

Észak felé nézve Lengyelország, ha akarja, és Németország nyugaton végállomásként, ha rászorul, élhet a lehetőséggel...

2. sz. ábra
Jó minőség, kiváló feldolgozhatóság, alacsony költség

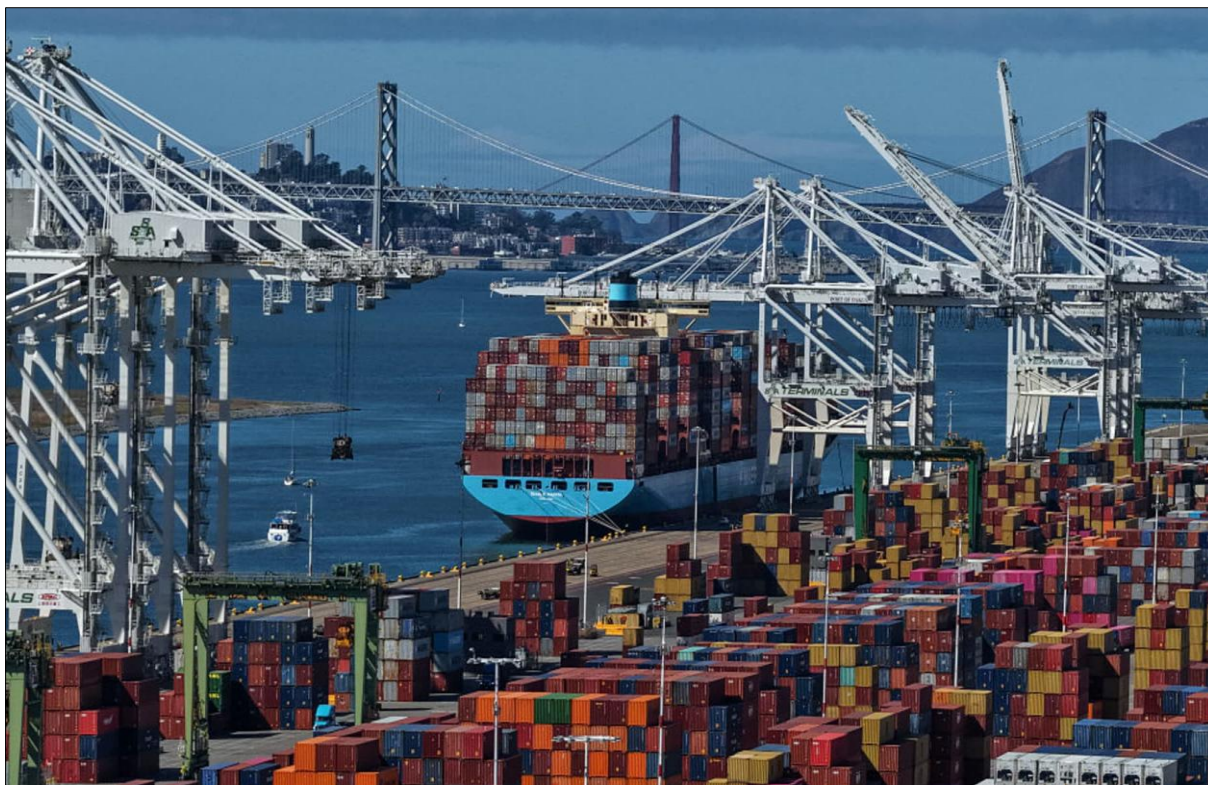

1963.július 2. Amikor még építették...Forgács Lajos és Szegletes József (b-j) szerelők beállítják az egyik nagy teljesítményű olajszivattyút a Barátság kőolajvezeték fogadóállomásán. A befejező szerelési és szigetelési munkák után a Dunai Kőolajipari Vállalat szakemberei teljesen készen adják át rendeltetésének a 148 kilométer hosszú, 400 milliméter átmérőjű vezetékét. (MTI)

A hosszú utazás ellenére az olaj költségszerkezetében a szállítás mindössze 8,4%-ot tesz ki, ami a nagy földrajzi távolságot tekintve szinte hihetetlennek, ám nagyon is csalogatónak tűnhet (2. sz. ábra). Érdeemes megjegyezni, hogy az orosz földgáznál az ár 63%-a a szállítás költsége... (Részletek a www.energiaakademia.lapunk.hu honlapon.)

Livo László

Hírek az energetika világából

A légifelvételen egy konténerszállító hajó látható Oakland kikötőjében, 2025. október 10-én, Kaliforniában.

A ritkaföldfém-részvények tovább veszítenek értékükből, mivel az USA arra számít, hogy Kína elhalasztja az exportkorlátozásokat

<https://www.cnbc.com/2025/10/27/trump-xi-meeting-rare-earth-stocks-in-focus-amid-us-china-trade-talks.html>

A források szerint: az OPEC+ újabb kismértékű olajtermelés-növekedés felé hajlik

<https://www.reuters.com/business/energy/opec-leaning-towards-another-small-oil-output-increase-sources-say-2025-10-27/>

A túlzott megújulóenergia-termelés nem okozhatta az ibériai áramszünetet

<https://www.energylivenews.com/2025/10/22/excess-renewables-generation-ruled-out-as-cause-of-iberian-blackout/>

Az Exxon Mobil beperelte Kaliforniát a közelgő klímavédelmi szabályok miatt

https://www.wsj.com/articles/exxon-mobil-sues-california-over-looming-climate-disclosure-rules-048929f0?mod=energy-oil_news_article_pos1

IEA: Az európai gázkereslet várhatóan 3%-kal fog növekedni 2025-ben

<https://montelnews.com/news/0493c5be-fa37-4df8-bca2-34eb152ddac1/european-gas-demand-to-rise-3-in-2025-iea>

Nincs ok arra, hogy lemondjunk a külső falak szigeteléséről

<https://www.theguardian.com/environment/2025/oct/26/no-reason-to-abandon-external-wall-insulation>

Magyar CO₂ elektrolizáló cég összefogott a CCU technológia fejlesztésére

<https://ceenergynews.com/climate/hungarian-co2-electrolyser-company-ccu/>

A francia Dracula 30 millió eurót gyűjtött az akkumulátormentes IoT technológia fejlesztésére

<https://renewablesnow.com/news/french-dracula-raises-eur-30m-to-scale-up-tech-for-battery-free-iot-1283890/>

NEVA: Mi Norvégia elektromosjármű-siker titka?

<https://energydigital.com/news/how-is-norway-leading-in-the-electric-vehicle-transition>

Az USA homokot szór az orosz háborús gépezetbe

<https://www.ft.com/content/03277d95-2f54-4b67-8b97-b246daa43a99>

Szupermély geotermikus fúrás ... mikrohullámokkal

<https://www.volts.wtf/p/super-deep-geothermal-drilling-with>

Orosz olajimport: Az IndianOil be fogja tartani az összes vonatkozó szankciót

https://energy.economictimes.indiatimes.com/news/oil-and-gas/indianoil-chairman-confirms-compliance-with-russian-oil-sanctions-amid-increasing-tensions/124851538?utm_source=top_story&utm_medium=homepage

64 éves a Hortobágy tűzben született oázisa

Idill és nyugalom a szántóföldek gyűrűjében

A nagyhegyesi Kráter-tó a Hortobágy szélén, nagy szántóföldek közepén fekszik, 20 kilométerre Debrecentől. Felülről olyan, mint egy kis oázis. 64 éves története azt mutatja, hogy egy katasztrófát is sikerülhet végül egy település javára fordítani.

A tó partján egy lány fekszik, könyvet olvasgat. A nádasban békák brekegnek, gyenge szél zizegteti a tavat körbevevő fák lombját. Alig hallhatóan beszűrődik a kinti kombájnok hangja, amik a kis hortobágyi oázis körüli, hatalmas földeken dolgoznak. Minden idilli – ezt a képet látja az, aki nyáron elkirándul a szépen rendbe tett nagyhegyesi Kráter-tóhoz. Nehéz elképzelni, hogy 64 évvel korábban, az augusztus végi napokban igazi földi apokalipszis volt itt.

Rövid helyszíni videónkban összefoglaltuk a tó történetét:

Nagyhegyes környékén 1961. augusztus 23-án 9 órakor a Hajdúszoboszló 36. jelű továbbfejlesztő kutatófúrásból elemi erővel tört ki a földgáz, amely öngyulladás következtében belobbant, olvasható a Bányászati és Kohászati Lapok – Kőolaj és Földgáz című lap korabeli számában.

„Hallottunk még az iskolában egy borzasztó nagy robbanásszerű valamit, de gyerekként nem tudtuk, mit”

– emlékszik vissza Bajusz Istvánné, Nagyhegyes polgármestere, aki gyerekként élte át a katasztrófát. Mire a nap lement, kiderült, hogy berobbant a gázfúrótorony, és 150-200 méter magas gázfáklya világítja be a környéket.

Olyan erős vörös fény volt, hogy nem kellett villanyt gyűjtani a faluban, a húsz kilométerre fekvő Debrecenben pedig olyan világos volt, hogy a háztetőkön olvasták az újságot, mondja Bajusz Istvánné.

A Szolnok Megyei Néplap korabeli tudósítása szerint a gázfeltörés szinte úgy működött, mint egy tűzhányó. A kráter nagy erővel lökte a magasba belsejéből a löszanyagot, illetőleg a lösz alatt levő hordalékot.

A visszahulló anyagból pedig egyre gyorsabb ütemben épült a krátert övező hatalmas földsánc. A gázkitörés heveségére és nagy erejére jellemző, hogy a feltörő gáztömegek csütörtök hajnaltól péntek éjfélig 172 ezer köbméter földet dobtak ki a nagy kráter belsejéből.

Hogy micsoda mélységek nyíltak meg a földben, arról a bányafelügyelet határozata tanúskodik, amely szerint a beomlott, a fúrótorony darabjait elnyelő kráterben 1317 méter mélyen kellett cementdugót elhelyezni 30 zsák cementből a gázszivárgás lezárására.

Fotó: Bődey János / Telex

A bányászati szaklap jelentése szerint 1961. augusztus 29-én a kitörés rétegomlás következtében teljesen megszűnt. A feltörő gázzal együtt ugyanis nagyon sok víz is a felszínre került, ez később visszafolyt a kráter mélyébe, és a gáz forrását eliszaposította. A vízzel feltöltött és feltöltődött kráter – ma már erdősávval és bokrokkal körbevett krátertő – 2006 előtt több célt is szolgált: volt horgásztó, illegális gépkocsimosó és szemétlerakó is. A tó a legenda szerint elnyelt egy Moszkvicsot vagy Trabantot is a fúrótorony mellé.

A 2006-os év azért érdekes, mert a nagyhegyesi önkormányzatnak ekkor sikerült megvásárolni a Kráter-tavat a Mol Nyrt.-től összesen 4 millió forintért.

„Mi aztán ott megpróbáltuk szépen rendbe tenni. Egy kellemes kirándulóhely lett belőle, csináltunk mellé egy ipari emlékhelyet is. Járnak is ki a lakosok, Debrecenből is jönnek pihenni”

– közli Bajusz Istvánné. Hozzáteszi: a tóban sajnos nem lehet fürdeni, mert nem túl tiszta. Inkább horgászok használják többet, telepítettek is bele halakat.

A tó mélységét pár évvel a kitörés után búvárok vizsgálták. „Mélységmérőmet a fenékre helyeztem, a műszer 13,5 métert jelzett. A növényi élet alsó határa megegyezik a meleg övezet határával. Hat méternél mélyebben semmiféle élet nincs. Közvetlenül a tó partján gyékény és nád tenyészik, elfoglalva a legmelegebb vízterületet. Alatta sötétzöld, majd egyre világosodó algaképződményeket láttunk. Lenn, a 6 méteres zóna határán majdnem sárga színű algaoszonyeg terül el. Négy méter mélyről békaszőlő (*Potamogeton perfoliatus*) száalai törnek a felszínig, olyan sűrűn, hogy közte az úszó bűvár valóságos víz alatti erdőben érezheti magát” – írta Haraszi Tamás folyamőr szakaszvezető bűvár az Élet és Tudomány 1965-ös számában.

A tó mélysége azonban idővel csökkent. Később nyolcvan helyen végeztek mélységmérést mérőónnal, a legnagyobb vízmélység 931 cm volt. Magyarországi viszonylatban ezt az értéket nagyinak lehet mondani.

A gázkitörés és a Kráter-tó ma már annyira hozzátartozik Nagyhegyes történelméhez, hogy még a címerére is felkerült. Mint Bajusz Istvánné mondja, a település 1952-ben alakult a szétszórt tanyavilágból, azaz nincs semmi hagyománya. Hogy legyen mégis valami, megcsinálták rendesen a Kráter-tó környékét. „Mert ez tényleg a miénk” – jelentette ki a polgármester.

Nem ez az egyetlen hazai krátertó

Magyarországon hasonló gázkitörések miatt összesen 12 krátertó keletkezett, ezek közül a legnagyobb a nagyhegyesi Kráter-tó. 1961 vége elég sűrű volt gázkitörések tekintetében, ekkor alakult ki a szintén kör alakú battonyai Feneketlen-tó is, ami a hazai krátertavak nagysági sorrendjében az előkelő negyedik legnagyobb címet érte el.

Battonyánál egy 900 méter mélyen megszorult fűró kiszabadításakor

szabadult el a pokol: a gáz a fűrólyukba ömlött, iszapot, közettörmeléket és nagyobb kőtömböket dobva a felszínre. a fűrótorony fémszerkezetéhez ütődő kődarabok szikrái lángra lobbantották a gázt. Egymást követték a robbanások, erős fényük az egész vidéket bevilágította – ugye ismerős? A battonyai kitörés érdekessége, hogy egy ideig lávafolyamként sárga, tiszta agyag is a felszínre ömlött.

(Forrás: Telex.hu, Fotó: Bódey János)

A kép emlék. Emlékkép – oktatás a Péch Antal Bányaiipari Technikumban

Tatabánya, 1959. február 11.

Szintezési gyakorlatot végeznek bányaméréstan órán a tatabányai Péch Antal Bányaiipari Technikum hallgatói. Az intézmény 1949. szeptember 1-étől viseli a Péch Antal Aknászképző Technikum, valamint a Péch Antal Bányaiipari Technikum nevet. 1893-ban határozta el az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület az iskola létesítését, melyet I. Ferenc József király 1895. október 2-án hagyott jóvá. Neve gyakran változott: 1930-ban Magyar Királyi Bányászati és Mélyfúrési Szakiskola, 1940-ban Magyar Királyi Péch Antal Bánya-, Kohó- és Mélyfúróipari Középiskola. 1942-ban Pécsről Nagybányára helyezték át. 1947. július 5-én visszahelyezték Pécsre. A Péch Antal Bányaiipari iskolát 1949. január 20-án Tatabányára helyezte az Iparügyi Miniszter, a Polgári Iskola épületébe, új neve Péch Antal Aknászképző Technikum és Péch Antal Bányaiipari Technikum.

Készítette: **Barda Mihályné**

Tulajdonos: **MTI/MTVA**

Egy elhagyott bányató Északkelet-Magyarországon a helyiek titkos fürdőhelye

Hajnalban, amikor a felkelő nap még csak súrolja az északi dombok peremét, a víz sima, mint az üveg. A part menti cserjék között madarak neszeznek, a kavicsok fölött finom pára lebeg. Itt nincs pénztár, nincs forgalmi dugó, nincsenek rikító táblák. Csak a víz illata, a **csend** és néhány beavatott, akik tudják, mikor és hol érdemes a merülés.

Az út poros, a GPS könnyen feladja, a jelzések hiányoznak. Mégis egyre többen találják meg – és ami meglepő, a hely békéje megmarad. Ahogy egy helyi egyszer mondta: „Nem birtokoljuk, csak kölcsönkérjük ezt a tavat a következő reggelig.”

A tó, amely visszavette a csendet

A valaha működő bányagödröt a természet lassan visszahódította. A meredek partfalak rozsdabarna rétegei között csillogó kékes-zöld víz tükre feszül; a mélyben itt-ott rozsdásodó gépdarabok, elfeledett sínek, simára csiszolt kavicsmezők.

„Amikor először jöttem ide, úgy éreztem, mintha egy térképről lemaradt országba léptem volna” – meséli egy visszajáró fürdőző.

A víz hőfoka változékony, a tisztasága pedig meglepően **tiszta**. A vízszintet csapadék és rétegvíz táplálja; az áramlás lassú, de elég ahhoz, hogy a nyár derekán se alakuljon ki algavirágzás. A parton mohaszőnyeg, a szélén nádas, mélyebben fenyőerdők sötétje. A délutáni nap **árnyék**-csíkokat dob a felszínre.

Helyi etikett és láthatatlan szabályok

Aki ide talál, hamar megtanulja a kimondatlan rendet. Nem örök, nem bírságok tartják fenn, hanem a közös megbecsülés.

- Ne hagyj nyomot: szemét nincs, parázs csak hordozható tűzhelyben.
- Csendes jelenlét: zene fülhallgatóval, beszélgetés visszafogottan.
- Vízbe ugrás csak ismert, mély pontokon.
- Tisztelet a vadvilágnak: madárfészkeket kerüld, horgászokat nem zavarunk.

„Szabályzat nincs, mégis mindenki érti” – mondja egy idős férfi, aki állítólag a bányabezárás óta sétál ide fel, hetente kétszer.

Miért vonzóbb, mint a zsúfolt strandok?

Aki egyszer megmártózott az átlátszó hűvösben, nehezen tér vissza a klóros medencékhez. Nem a kényelemért jössz, hanem az elmélyülésért.

Szempont	Bányató (titkos spot)	Városi strand
Zajsztint	Alacsony	Magas
Víz tisztasága	Természetes, áttetsző	Klórozott
Belépődíj	Ingyenes	Változó, gyakran magas
Elérhetőség	Nehezebb, gyalogos szakasz	Könnyű, közeli parkolók
Árnyék	Természetes fák	Napernyők, mesterséges
Vadvilág	Gazdag, érzékeny	Korlátozott
Kockázat	Természetes mélység, egyenetlen meder	Felügyelt, sekély részek
Hangulat	Elmélkedő, intim	Nyüzsgő, közösségi

A táblázat nem pontoz, csak emlékeztet: amit nyersz a szabadsággal, azt felelősséggel egyenlíted ki.

Rétegek a víz alatt: múlt és jelen

A hely története a kövekben tapintható. A partfalak csíkjai geológiai naplóként mesélnek az egykori üledékről, az emberi beavatkozásról, majd arról, hogyan issza vissza a tájat a növényzet. A mélyebb sávokban árnyékos hideg húzódik, a felszínen meleg réteg simogat.

A bányászat emlékei nem díszletek, hanem időlenyomatok. Nem múzeum ez, mégis minden kődarab és sáv egy kérdésre felel: mit hagyunk magunk után, és mennyi idő kell, hogy a természet újra rendezze?

A kék-zöld víz tudománya

A látványos szín nem varázslat. A lebegő részecskék alacsony mennyisége, a meder kavicsos-rétegzett jellege és a fény beesési szöge együtt adják a kékeszöld árnyalatot. A fény rövidebb hullámhosszai mélyebbre hatolnak, a visszaverődés pedig felerősíti a színt. Eső után zavarosabb, hosszan tartó szárazság idején kristályos.

A víz keménysége közepes, a pH többnyire semleges-kissé lúgos. Ezek a paraméterek kedveznek a csigáknak, békáknak, egyes szitakötőfajoknak. A fürdőzőknek pedig azt üzenik: nincs klór, nincsenek csúszdák – cserébe természetes élmény és finom hús.

(Forrás:KNYKK Középanyugat-magyarországi Közlekedési Központ Zrt. Minden jog fenntartva)

Én így emlékszem

Egy tervezett beszéd Kincsesbányán rendezett Bányásznapi ünnepségre, ami nem hangzott el. Sok volt a beszéd, az idő meg kevés. Szerzője inkább hallgatott.

Hölgyeim és Uraim, kedves jó öreg kollégáim, barátaim!

Bocsássanak meg nekem, de kibuggyan belőlem a szó, mint az óceánba futó patak forrásvize a föld alól. A rötszakállú bányaló szól Önökhöz, hozzátok. Egy amolyan girhes, vézna, kócos és vigyorgó diákról szeretnék szólni, egy pesti gyerekről, aki az egyetemi másodévet befejezve, 21 évesen reggel fogta a kerékpárját, betekert vele a Nehézipari Minisztériumba, ami akkor a Markó utcában volt, hogy egy bányánál nyári munkát keressen magának. Dolgozott már korábban út- és vasútépítésnél nyári szünetekben, tudta, hogy kell, ha kell, a csákányt, lapátot megfogni, azzal pénzt keresni.

1959-et írtunk, június volt. Biciklijét lerakta a kapu előtt, nem kellett leláncolni, egyrészt mert nem volt lánc, másrészt meg úgysem lopták el. A portás felszólalt a személyzeti osztályra, mondja: mehet. A gyerek bekopogott, ott voltak ketten vagy hárman, bemutatkozott, mondta, hogy geológus hallgató egyetemista, szeretne nyáron dolgozni, bányánál. Jó, jó, de hová akar menni, szénhez, érchez, kő-kavicshoz, bauxithoz, olajhoz, hová? Mondta: hát legyen bauxit. Na jó, de hová, Halimba, Nyírad, Gánt, Iszkaszentgyörgy? Mondta, hát legyen Iszkaszentgyörgy. Tudta, hogy kerékpárral aznap oda még el is lehet érní. Az fontos volt, mert vonatra nem volt pénze. Na jó, fiatalember, majd jöjjön vissza egy óra múlva. Visszament. Mehet, várják, mondták neki. Ha délután-este érkezik, keresse Gódor Lajos elvtársat, a munkásszállás gondnokát, ott lesz szállása. Másnap reggel jelentkezzen Bárdos Bartók Miklósnál a geológiai osztály vezetőjénél.

Hazatérve bekapta az előző napról maradt valamit, levelet írt a mamának, hogy eltekert egy bányához, ne várja, majd jelentkezik. Estefelé meg is érkezett a munkásszállásra. Várták, fogadták, elhelyezték. Másnap Bárdos Miklós azt mondta, hogy irodai munka nincs, de lehet menni csillésnek.

A diák a délutáni műszakon már ott is volt a Kincses II felső szintjén. A bányászok rögtön látták, hogy egy amolyan fehérseggű, városi gyerek került hozzájuk, nagyon gyanakodva fogadták: te Jóisten! hát ez meg mit keres itt köztünk? De, amikor látták, hogy jól áll a lapát a kezében, hamar megbarátkoztak vele. Bár nem lett volna dolga, de az odakészített szívlapáttal rendesen rakta a csillét. Ebben az időben még rend volt e hazában, olyan nem volt, hogy az egyik lapátol, mert az a dolga, a másik meg nézi, mert lapátolni nem feladata. A félköbméteres csille megrakva több mint egy tonna volt. A megrakott csillét kellett felakasztani a motorral hajtott, végtelenített drótkötélre (ohne sorge). A vágatok elágazásánál sín pályát kellett váltani. A csille az elágazásnál lerakott acéllemeze, a csillefordítóra futott, ott kellett az új sín párra ügyesen rátolni. Ez volt ám a tudomány, erő is kellett hozzá. Amikor a csille leesett a sínről akkor azt már csak segítséggel lehetett helyre rakni. A bányászok jöttek a vájvégről, vállukkal a csille oldalának támaszkodva billentették fel a másfél tonnányi súlyt a sín párra. A legény bizony, bizony néha elvétette az irányváltást. A bányász jött, és mindig zokszó nélkül segített. Egy alkalommal rondán elkáromkodta magát. A bányász lekapta a tíz körméről, „mi a bányában ilyen szavakat nem használunk” szolt a kioktatás. A parasztból lett bányamunkás jó modorra

nevelte az úrigyereket. Mondom, már befogadták. Egy jó műszak alatt 26 tonna bauxitot termelt egy csapat.

A következő évben megint visszatért. Akkor már mintaszedő lett. Napi rendszerességgel vették a bauxit mintákat a vájvégekről, és ment az anyag Székér Zoli laboratóriumába elemzésre. Közben a bauxitba beleszeretett, gyűjtögette a mintákat, a szürke piriteset, a vöröset, a sárga ereset és a lilás árnyalatút a fekü dolomit kontaktusáról. A következő évben az Ásványtani Tanszéken meghirdetett tudományos pályázat első díja 500 Ft volt, de ő kiemelt díjat, 800 forintot kapott a szürke bauxit keletkezésének elméletével. Végül aztán az egyetemi diplomáját is az iszkaszentgyörgyi bauxittelepek földtanából írta. Néhány év múlva, 1969-ben egyetemi doktori címet nyert az iszkaszentgyörgyi bauxittelepek földtani, ásványtani és genetikai kérdéseiről írott dolgozatával. Élethivatásnak is a bauxit kutatását választotta. Tudta, hogy olyasmit kell kutatni, ami van. Ha van, akkor talál, ha talál az meg siker.

1964 és 1966 között a Bauxitkutató Vállalat csoportvezető geológusa volt. Kutatások folytak a Bitó II és III, a Rákhegy telepeken, kiegészítő kutatás a József II ÉNY-i területen.

A hazai bauxitkutatásokat követően 1971-ben megnyílt előtte a világ és Indiába küldték timföldgyár építését megalapozó tanulmány elkészítéséhez szükséges mintavételre.

Egyszer Ausztráliába eljutva egy bauxit-külfejtéshez, nézte a folyó termelést. A homlokon kanalas rakodó rakja a 70 tonnás teherautót. Nem kellett hozzá öt perc és megtelt. Eszébe jutott a kincsesi 26 tonna 8 óra alatt. Igaz eltelt közben harminc év, meg az egyik mélyművelés volt a másik meg külfejtés, de hát akkor is. Szörnyű érzés volt szembesülni a való világgal. Igaz, akkor már tudta, hogy Ausztráliába is azért jutott el, mert egykoron Kincsesbányán rakta a csillét és gyűjtötte a mintákat. Volt is több évtizeden át tartó nemzetközi pályafutása, öt földrészen 25 országban kutatót és szakértett a világ nagy alumíniumipari cégeinek megbízásából. 78 éves korában kitolta az utolsó, szellemi termékkel megrakott csillét egy csodaszép világból annak emlékeit őrző mese világába.

Most, 60 esztendő múltán, eljött a szeretett bauxitja hazai hazájába, ahol az első mintákat gyűjtötte és ment el Bárdossy Györgyhöz, akkoriban a magyar bauxitokról a legtöbbet tudó geológushoz, hogy mondja már meg neki, mitől vörös, mitől barna, vagy lila és sárga vagy rózsaszín. Szakmai életének bölcsőjéhez jött, hogy gondolatban átölelje a bányászt, a fúró munkást, akik befogadtak maguk közé egy pesti gyereket itt, Iszkaszentgyörgyön, Kincsesbányán. Meg a kollégákat, akik egy életen át segítették, hogy vállalt kötelességét elvégezve, lelkes szenvedélyének élhessen.

„Én iskolám, köszönöm most neked,
Hogy az eljött élet-csaták között
Volt mindig hozzám víg üzeneted.

Tápláltad tovább bennem az erőt,
Szeretni az embert és küzdeni
S hűn állni meg Isten s ember előtt”.

2024. szeptembere

Komlóssy György

kiszolgált geológus, tiszteletbeli kohász

**XII. AGORA
KÖRGRÁFUS
VERSENY**

2025. NOVEMBER 8. (szombat)

A PROGRAM INGYENES!

A VÉRTES AGORÁJA • SZENT BORBÁLA TÉR 1.

WWW.AVERTESAGORAJA.HU

TATABÁNYA
ALAPÍTVÁNY

AT-SZOL

NÉ

TE

ALAPÍTVÁNY
TATABÁNYA
TÁNC- ÉS KÖZMŰVELÉSI KÖZPONTJA

Megissmerhető a gyepvasérc

A Vasvári Sánc Vaskapu környéki szakaszát a Magyar Millennium alkalmából 2000-ben Vasvár Város rekonstruáltatta, s a Szombathelyi Erdészeti Zrt. mellette létesítette a Vaskapu Parkerdőt. A parkerdőben történelmi tanösvényt járhatunk végig, és megismerhetők a gyepvasérc fejtés, a kohászat, illetve egy láthatunk egy középkori mintájú földkunyhót is.

Hírlevél

Hírlevelünket az Egyesület honlapjáról is elérhetik: **Hírlevél**

Ha javaslata, ötlete van a Hírlevéllel kapcsolatban, vagy van olyan híre, amit ezen a fórumon szeretne megosztani tagtársainkkal, kérjük azt a hirlevel@ombke.hu e-mail címre küldje el.

A Hírlevélre **itt** tud feliratkozni.

Lektori munkák: Keményváriné Nagy Alexandra

A Hírlevelet összeállította: Hajnal József